

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Dil Öğrenme Stratejilerinin ve Yabancı Dile Yönelik Kalıplaşmış Düşüncelerinin İncelenmesi

Hasan Güner BERKANT

Yozgat Bozok Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı,
Yozgat

hgberkant@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0725-6036>

Seda BAYSAL

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, Kahramanmaraş

baysalseda@yahoo.com.tr

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5982-7780>

Araştırma Makalesi

DOI: 10.31592/aeusbed.604908

Geliş Tarihi: 10.08.2019

Revize Tarihi: 25.02.2020

Kabul Tarihi: 25.02.2020

Atf Bilgisi

Berkant, H. G. ve Baysal, S. (2020). Meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerinin ve yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(1), 67-86.

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri ve yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin çeşitli değişkenler bağlamında incelemektir. Araştırma ilişkisel tarama modelinde desenlenmiştir. Araştırmanın evrenini, 2016-2017 eğitim öğretim yılı güz döneminde bir devlet üniversitesinde öğrenim gören 1759 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, bu evrenden rastgele seçilen toplam 552 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma verileri, “Dil Öğrenme Stratejileri Ölçeği” ve “Yabancı Dile Yönelik Kalıplaşmış Düşünce Ölçeği” kullanılarak toplanmıştır. Araştırma verilerinin analizinde, bağımsız gruplar t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), Tukey anlamlılık testi ve Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, katılımcıların dil öğrenme stratejilerinin ve yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin ortalama değer aralığında olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri arasında öğrenim görülen bölüm, İngilizce kursuna katılma ve İngilizce ders başarısına göre istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilirken, cinsiyet ve mezun olunan lise türü değişkenlerine göre anlamlı fark olmadığı belirlenmiştir. Bunun yanı sıra, cinsiyete ve İngilizce kursuna katılma durumuna göre meslek yüksekokulu öğrencilerinin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünceleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunurken, mezun olunan lise türü, öğrenim görülen bölüm ve İngilizce ders başarısına göre farklılaşmadığı belirlenmiştir. Öğrencilerin dil öğrenme stratejileri ve yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünceleri arasında, orta düzeyde, doğrusal ve ters yönde anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dil öğrenme stratejileri, kalıplaşmış düşünce, yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünce, meslek yüksekokulu öğrencileri

An Analysis of Vocational College Students’ Language Learning Strategies and Their Stereotyped Thoughts about Foreign Languages

ABSTRACT

This research aimed to identify vocational college students’ language learning strategies and their stereotyped thoughts about foreign languages in terms of several variables. Having used relational survey model, the research was carried out with 1759 students learning at a state university during the fall term of 2016-2017 academic year. The research sample held 552 students who were selected through random sampling method. The data were collected through “Language Learning Strategies” and “Stereotyped Thoughts about Foreign Languages” scales. Independent samples t-test, one way variance of analysis (ANOVA), Tukey significance test and Pearson correlation analysis were used during data analysis. Research results revealed that the students’ language learning strategies and their stereotyped thoughts about foreign languages were at moderate level. Besides, the participants’ language learning strategies significantly differed across department, participating in an English course, English course achievement; whereas no significant difference was identified across their gender and high school type. A significant difference was found among students’ stereotyped thoughts depending on gender and participating in an English course, while no significant difference existed in terms of high school type, department, English course achievement. The research results also suggested a significant, moderate, linear and opposite relationship between the students’ language learning strategies and their stereotyped thoughts about foreign languages.

Keywords: Language learning strategies, stereotyped thought, stereotyped thoughts about foreign languages, vocational college students.

Giriş

İnsanoğlunun hayatında öğrenme, doğumdan ölüme kadar geçen hemen hemen her an önem teşkil etmektedir. Tarih boyunca bilim insanları, düşünürler ve araştırmacılar öğrenmenin kapsamlı bir tanımını yapmayı amaçlamışlardır. İnsanların gerek bireysel, gerekse üyesi buldukları toplum ve grupların ihtiyaçlarına en etkili biçimde cevap verebilmesi için kendi bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklarını geliştirecek öğrenme süreçlerine bağlı olmaları gerekmektedir. Günümüzde insanlar en son teknolojik, bilimsel, ekonomik ve sosyal gelişmeleri öğrenmeye ve bu gelişmelere ayak uydurmaya çalışmaktadırlar. Bunu gerçekleştirebilmek için ise insanların sahip olması gereken bazı donanımlar vardır. Yaşanılan ülke içerisindeki olaylardan haberdar olmak için insanların çok üst düzey niteliklere sahip olmasına gerek olmayabilir. Bireyler, dünyada olup bitenler hakkında bilgi sahibi olmak istiyorsa ve içinde yaşadığı çağın gerekliliklerinden biri olan “dünya vatandaşı” olmayı hedefliyorsa, yabancı dile hâkim olma üstlenmesi gereken sorumluluklar arasındadır.

Yabancı dil bilmenin, kişisel gelişimi oluşturan unsurların en başında yer aldığı ifade edilebilir. Teknolojik gelişmenin, değişimin kültürel değişimin daha ilerisinde olduğu 21. yüzyılda yabancı dil bilmenin ve öğrenmenin önemi tartışılmaz durumdadır. Çağın teknolojisini, bilimini öğrenmek, anlamak, sahiplenmek ve üretmek zorunda olan, Avrupa Birliği üyesi olma hedefinde ve yolundaki Türkiye’de bu durum diğer ülkelerden daha da ciddiyetle ele alınması gereken bir konudur (Çelebi, 2006). Küreselleşme sürecinin hızla devam ettiği günümüzde özellikle bilim, endüstri, ticaret ve turizm gibi sektörlerde rakiplerle yarışabilmenin ve bu yarışta hayatta kalabilmenin en temel gerekliliklerinden biri, şüphesiz ki yaygın kullanımı olan en az bir yabancı dil iyi derecede bilmektir.

Günümüzde, öğrenen merkezli yaklaşımların popülerlik kazanması sonucunda, yabancı dil öğreniminde ve öğretiminde de öğrenci merkezli tasarım ve yaklaşımlara yer vermeye başlanmış, çeşitli stratejilerin kullanılabilmesi ve dolayısıyla etkili bir öğrenmenin gerçekleştirilebileceği üzerinde durulmuştur (Cohen, 1998; El-Dip, 2004; Oxford, 1990; Süt, 2013). Öğrenmenin nasıl gerçekleştirileceğini öğrenmenin vazgeçilmez kavramlarından birisi “öğrenme stratejileri”dir. Öğrenme stratejileri, bireylerin öğrenme sürecinde geliştirdikleri hedeflerdir (Saban ve Tümkaya, 2008). Öğrenme stratejilerinden biri olan Dil Öğrenme Stratejileri (DÖS) Oxford (1989a), bireylerin yabancı dil öğrenme sürecinde becerilerini geliştirmek amacıyla kullandıkları etkinlik, davranış veya teknikler olarak tanımlanmıştır. Diğer yandan, Cohen (1998) dil öğrenme stratejilerini, öğrenciler tarafından farkında olunarak seçilen öğrenme durumları şeklinde ifade etmiştir. Bu tanımlamalar doğrultusunda, dil öğrenme stratejilerine ilişkin genel bir yargı oluşturulabilir. DÖS, öğrencilerin öğrenmeyi gerçekleştirmek için tercih ettikleri ve kullandıkları davranış, yöntem ya da düşünceler olarak ifade edilebilir. Dil öğrenme stratejileri ile bahsi edilen dilin özelliklerinden ziyade faydalı olabilecek öğretim-öğrenme tekniklerine vurgu yapılmaktadır. Dolayısıyla, bireylerin ileriki yaşantılarında başka bir dili öğrenmeye yönelmesi durumunda farkındalık yaratarak onlara kolaylık sağlamayı amaçlamaktadır.

Etkili yabancı dil öğrencileri, kullandıkları stratejilerin farkındadırlar ve bu stratejileri neden kullandıklarını bilirler (Green ve Oxford, 1995). Her öğrencinin tercih ettiği bu stratejiler, öğrencilere dil öğrenme sürecinde en hızlı ve en kalıcı şekilde yabancı dil öğrenme konusunda yardımcı olmaktadır. Fakat, her birey farklı özelliklere (cinsiyet, yaş, motivasyon, hazırbulunuşluk vb.) sahip olduğu için, dil öğrenme stratejileri tercihleri ve kullanma düzeyindeki farklılıklar kaçınılmazdır. Dolayısıyla, öğrencilerinin dil öğrenme strateji tercihlerinin tespiti bu noktada oldukça büyük önem arz etmektedir.

Yabancı dil eğitimi ile iletişim süreci birlikte düşünüldüğünde, öğretmen ve öğrenci bu süreçte kaynak ve alıcı rollerine sahiptir. Bireyler kendilerine gönderilen iletileri, bu iletilerin türünü ve iletiyi gönderen kişiyi kendisine uygun bulmuyor ve dönütü alıcıya sunmuyorsa, mesaja dâhil etmekte sıkıntı yaşıyor veya bu konuda isteksiz ise bu noktada bir iletişim çatışması söz konusudur (Dökmen, 2013). İletişimin çatışmaya dönüşmesiyle gözlemlenen tutum ve davranışlar bireylerin zihninde oluşturdukları düşünceleri temsil etmektedir. Bu düşüncelerin oluşmasına sebep olan ve onları besleyen temel sebep ise bireylerin muhtemelen farkında olmadığı, akılcı ve aynı zamanda gerçekçi

olmayan kalıplaşmış düşünceleridir (Dökmen, 2013). Bir kişi, ulus ya da kültür hakkında genellikle yanlış bir biçimde, basitleştirilmiş ve de genelleştirilmiş olarak oluşturulan izlenim ve düşünceler “kalıp düşünce” olarak nitelendirilir. Bunun yanı sıra, bireylerin öğrendikleri yabancı bir dile yönelik de kalıplaşmış düşüncelere sahip olmaları olası bir gerçekliktir. Çünkü birey dil öğrenme sürecinde sadece aile, öğretmen ve arkadaşları ile değil çevresinde var olan her şeyle etkileşim haline girmektedir. Bu süreçte bireylerde etkileşim ve iletişimi engelleyen, gerçekçi olmayan düşünce yargıları ortaya çıkabilmektedir. Bu durum, yabancı dil öğrenme sürecinde öğrenenlerin derse olan tutum ve davranışlarını, öğrenme stillerini ve stratejilerini, derse olan ilgilerini doğrudan etkilemektedir (Ünal, 2015). Yabancı dil eğitiminin gerekliliklerinden olan etkili iletişimin olumsuz etkilenmesine sebep olan kalıplaşmış düşünceler öğrenilen dile ve o dilin kullanıldığı toplumun kültürel özelliklerine duyulacak ilginin azalmasına sebep olabilir. Bu durumda, yabancı dil öğrenme sürecinde öğrencinin ihtiyaç duyacağı öğrenme stratejileri de etkisiz hale getirilerek birtakım problemlerin oluşması kaçınılmaz bir gerçek olacaktır. Bu bağlamda, yabancı dil öğretimi ve öğreniminde ortaya çıkacak problemlere, dil öğrenme stratejileri üzerinden yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerin açıklanmasının önem taşıdığı düşünülmektedir.

Alanyazın incelendiğinde, dil öğrenme stratejileri (Aydın, 2006; Bekleyen, 2005; Cesur, 2008; El-Dip, 2004; Ian ve Oxford, 2003; Lafford, 2004; Padem, 2012; Oxford, 1989b; Wherton, 2000) ve kalıplaşmış düşüncelere ilişkin ulusal ve uluslararası araştırmalara rastlanılmıştır (Ekici ve Yılmaz, 2013; Gilbert ve Hixon, 1991; Popovic, 2004; Ünal, 2015). Fakat dil öğrenme stratejileri ve yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünceler arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla bu iki konuyu bütünleştiren bir çalışmaya rastlanmamıştır. Yapılan bu çalışma, öğrencilerin dil öğrenme stratejileri ve yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerini belirleyerek ilgili alanyazına önemli bir katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Ayrıca, yabancı dil öğrenme stratejileri ve yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünceler arasındaki ilişkiler örüntüsünün dil öğrenme-öğretme sürecinde kullanılacak yeni yöntem ve yaklaşımların geliştirilmesinde araştırmacılara ve eğitimcilere yol gösterici niteliğinde olması açısından yeni ufuklar açabileceği varsayılmaktadır. Kalıplaşmış düşüncelerin yabancı dil öğrenme esnasında ortaya çıkıp çıkmadığının belirlenmesi ve öğrencilerin öğrenme stratejileri kullanım düzeylerini azaltıp azaltmadığını tespit etme amacını güden bu çalışmanın, farklı bir dil öğrenme sürecinde yaşanan sorunlara yeni bir bakış açısı getirebileceği düşünülmektedir. Bu bağlamda çalışmanın problem cümlesi “Meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerinin ve yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin çeşitli değişkenlerle ve birbirileri ile olan ilişkisi nedir?” şeklinde ifade edilebilir.

Bu çalışmanın genel amacı, meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerini ve yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerini çeşitli değişkenlere ve birbirileri ile olan ilişkiye göre incelemektir. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri; cinsiyete, mezun olunan lise türüne, öğrenim görülen bölüme, İngilizce ders başarısına, İngilizce kursuna katılma durumuna göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

2. Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünceleri; cinsiyete, mezun olunan lise türüne, öğrenim görülen bölüme, İngilizce ders başarısına, İngilizce kursuna katılma durumuna göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

3. Meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri ile yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünceleri arasında anlamlı ilişki var mıdır?

Yöntem

Bu bölümde; araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama araçları, veri toplama araçlarının uygulanması, verilerin işlenmesi ve çözümlenmesi ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Araştırma nicel araştırma yöntemlerine dayalı betimsel bir çalışmadır. Araştırma kapsamında, betimsel tarama modellerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama modelleri, iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişkileri betimlemek amacıyla yürütülen ve ilişkilerin derinlemesine analiz edildiği araştırmalardır (Karakaya, 2012). Tekbıyık (2014) ilişkisel araştırma modelinin, değişkenler arasındaki ilişkileri açıklama ve sonuçları tahmin etme fırsatı sunduğunu belirtmiştir. Bu çalışmada,

dil öğrenme stratejileri ve yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünce bağımlı değişkenler iken; meslek yüksekokulu öğrencilerinin cinsiyetleri, öğrenim gördükleri bölüm, mezun oldukları lise türü, İngilizce ders başarısı, İngilizceye yönelik kursa katılma durumları bağımsız değişkenlerdir. Bağımsız değişkenlerden biri olan İngilizce ders başarısı, öğrencilerin İngilizce dersinden aldıkları harf notlarının göz önünde bulundurulmasıyla analiz sürecine dâhil edilmiştir. Bu araştırma ile var olan bir durum betimlenmeye ve değişkenlerin birbirleriyle ne düzeyde ilişkili olduğu belirlenmeye çalışılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2016-2017 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Türkiye’de bir devlet üniversitesine bağlı meslek yüksekokulunda öğrenim gören (Bilgisayar Programcılığı, Dış Ticaret, Finans-Bankacılık-Sigortacılık, Tapu ve Kadastro, Harita ve Kadastro, İlk ve Acil Yardım) toplam 1759 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, bu evrenden rastgele seçilen 310 erkek ve 242 kız olmak üzere toplam 552 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özelliklerine ilişkin verilerin dağılımı Tablo 1’de sunulmaktadır.

Tablo 1

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Değişkenler	Gruplar	N	%
Cinsiyet	Erkek	310	56.2
	Kız	242	43.8
Mezun olunan lise	Anadolu Lisesi	122	22.1
	Genel Lise	136	24.6
	Meslek Lisesi	236	42.8
	Diğer	58	10.5
Öğrenim görülen bölüm	Bilgisayar Programcılığı	94	17.0
	Dış Ticaret	65	11.8
	Finans-Bankacılık-Sigortacılık	86	15.6
	Tapu ve Kadastro	102	18.5
	Harita ve Kadastro	107	19.4
	İlk ve Acil Yardım	98	17.8
İngilizce ders başarısı	Başarılı	422	76.4
	Başarısız	130	23.6
İngilizce kursuna katılma	Evet	115	20.8
	Hayır	437	79.2
	Toplam	552	100

Tablo 1’de gösterildiği gibi, örneklemini oluşturan meslek yüksekokulu öğrencilerinin çoğunluğunun erkek (%56.2), meslek lisesi mezunu (%42.8), harita ve kadastro bölümünde öğrenim gören (%19.4), İngilizce dersinde başarılı olan (%76.4) ve İngilizce kursuna katılmamış (%79.2) olan öğrencilerden oluştuğu görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada üç çeşit veri toplama aracı kullanılmıştır:

Kişisel Bilgiler Formu

“Kişisel Bilgiler Formu” meslek yüksekokulu öğrencilerinin cinsiyet, öğrenim gördükleri bölüm, mezun oldukları lise türü, İngilizce ders başarısı, İngilizceye yönelik kursa katılma durumları gibi bazı demografik özellikleri ile ilgili bilgi toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir. Öğrencilerin İngilizce ders başarısı değişkeni, KSÜ başarı notu değerlendirme sistemi göz önünde bulundurularak AA-CC arası olanların başarılı ve DC-FF arası olanların başarısız olarak sınıflandırılması ile oluşturulmuştur.

Dil Öğrenme Stratejileri Ölçeği

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerini belirlemek amacıyla Dil Öğrenme Stratejileri Ölçeği (DÖSÖ) uygulanmıştır. Ölçek, Oxford (1990) tarafından geliştirilmiştir. Cesur ve Fer (2007) tarafından Türkçe formunun dil eşdeğerliliği, geçerlik ve güvenilirlik analizleri yapılan ölçek 50 maddeden oluşmaktadır. DÖSÖ 2 temel boyut altında bulunan 6 alt boyut içerisindeki dil öğrenme stratejilerinden bireyin daha sık kullandıklarını belirlemeyi amaçlamaktadır. Temel boyutlar ‘Doğrudan Stratejiler’ ve ‘Dolaylı Stratejiler’ olarak adlandırılmış olup, doğrudan stratejiler temel boyutu altında bellek stratejileri, bilişsel stratejiler ve telafi stratejileri; dolaylı stratejilerde ise üstbilgi stratejileri, duyuşsal stratejiler ve sosyal stratejileri alt boyutları yer almaktadır. Ölçek beşli Likert tipinde olup, “hiçbir zaman doğru değil, nadiren doğru, bazen doğru, sık sık doğru, her zaman doğru” seçeneklerinden oluşmaktadır. Ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek amacıyla yapılan faktör analizi sonucunda, altı temel boyuttan oluşan 47 maddeli bir yapı elde edilmiştir. Cesur ve Fer’e (2007) göre ölçeğin tamamına ilişkin Cronbach alpha katsayısı .92’dir. Alt boyutlara ilişkin güvenilirlik katsayıları ise şu şekilde sıralanabilir: Bellek stratejileri .70, bilişsel stratejiler .82, telafi stratejileri .65, üstbilgi stratejileri .86, duyuşsal stratejiler .59 ve sosyal stratejiler .61’dir. Bu çalışmadan elde edilen verilerle yeniden hesaplanan ölçeğin tamamına ilişkin Cronbach alpha güvenilirlik katsayısının .96 olduğu belirlenmiştir. Bellek stratejileri, bilişsel stratejiler, telafi stratejileri, üstbilgi stratejileri, duyuşsal stratejiler ve sosyal stratejiler alt boyutlarının iç tutarlılık katsayıları sırasıyla .88, .92, .83, .92, .82, .81 şeklindedir. Bu sonuçlara göre ölçeğin yeterli düzeyde güvenilir olduğuna karar verilmiştir.

Yabancı Dile Yönelik Kalıplaşmış Düşünce Ölçeği

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerini ölçmek amacıyla, Ünal (2015) tarafından geliştirilen Yabancı Dile Yönelik Kalıplaşmış Düşünce Ölçeği (YBYKDÖ) kullanılmıştır. Yapılan güvenilirlik ve geçerlik analizlerine bağlı olarak, 42 maddeden ve 8 faktörden oluştuğu belirlenmiştir. Ölçekteki maddeler “hiç katılmıyorum, katılmıyorum, kararsızım, katılıyorum, tamamen katılıyorum” seçeneklerinden oluşan beşli Likert tipindedir. Ünal’a (2015) göre ölçeğin genelini Cronbach alpha güvenilirlik katsayısı .87 olarak hesaplanmıştır. Bu araştırmanın verileri ile yeniden hesaplanan ölçeğin tamamına ilişkin Cronbach alpha katsayısı .93 olarak belirlenmiştir. Ölçekte yer alan sekiz alt boyuta ilişkin güvenilirlik katsayıları şu şekilde hesaplanmıştır: Aşırı fedakarlık .79, kişiselleştirme .79, mutlakacılık .84, toptancılık .89, kutuplaştırma .83, keşkecilik .89, değıştirme gayreti .87 ve aşırı genelleme 0.85’dir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmanın verileri, 2016-2017 eğitim-öğretim yılı güz döneminde araştırmacılar tarafından örneklemedeki öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıflarda toplanmıştır. Ölçekler uygulanırken öğrencilere verilerin hangi amaçla toplandığı açıklanmıştır. Katılımcıların araştırmaya gönüllü bir şekilde katılmasına dikkat edilmiştir. Ölçekler, katılımcılar tarafından ortalama 25 dakikada doldurulmuştur. Araştırmayla ilgili veri toplama araçları katılımcılara uygulandıktan sonra, her bir veri seti grubu araştırmacı tarafından kontrol edilerek bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Bu işlem sırasında meslek yüksekokulu öğrencilerinin sekizinin veri toplama araçlarını eksik doldurduğu tespit edildiği için araştırmaya dâhil edilmemiştir.

Araştırmanın verileri, SPSS 20 programı ile analiz edilmiştir. Öncelikle araştırmada normal dağılımın sağlanıp sağlanmadığı Kolmogorov-Smirnov testi ile incelenmiştir. Yapılan analizler sonucunda verilerin normal dağılım gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır ($KSZ=.145$ $p>.05$). Ayrıca, grupların varyanslarının homojenliğinin sağlanıp sağlanmadığını tespit etmek amacıyla Levene testi yapılmıştır. Buna göre, araştırmanın verileri üzerinde bağımsız gruplar t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), Tukey anlamlılık çözümlemesi ve korelasyon analizleri yapılmıştır. Anlamlı farkların bulunduğu durumlarda, bağımsız değişkenin bağımlı değişken üzerindeki etkisinin büyüklüğünü hesaplamada eta-kare (η^2) istatistiği kullanılmıştır. Eta-kare değeri .00 ve 1.00 arasında değışmekte olup, .01 (küçük etki), .06 (orta etki) ve .14 (geniş etki) kademeleri ile değerlendirilmektedir (Büyüköztürk, 2010).

Bulgular

Bu bölümde, araştırmaya katılan meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri ile yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerine yönelik bulgulara yer verilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular alt amaçlar doğrultusunda sunulmuştur.

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Dil Öğrenme Stratejilerinin Düzeyinin Belirlenmesine İlişkin Bulgular

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerini belirlemek amacıyla dil öğrenme stratejileri ölçeğini oluşturan “doğrudan stratejiler” ve “dolaylı stratejiler” temel boyutları ile “bellek stratejileri”, “bilişsel stratejiler”, “telafi stratejileri”, “üstbiliş stratejileri”, “duyuşsal stratejiler”, “sosyal stratejiler” alt boyutlarından ve ölçeğin toplamından alınan puanlara ilişkin bulgular Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Dil Öğrenme Stratejilerine İlişkin Betimsel İstatistikler

Ölçek/Temel-Alt boyutlar	N	\bar{x}	ss
Dil Öğrenme Stratejileri	552	2.50	0.79
a) Doğrudan Stratejiler	552	2.55	0.81
Bellek Stratejileri	552	2.70	0.88
Bilişsel Stratejiler	552	2.35	0.88
Telafi Stratejileri	552	2.62	0.93
b) Dolaylı Stratejiler	552	2.48	0.87
Üst Biliş Stratejileri	552	2.50	0.98
Duyuşsal Stratejiler	552	2.41	0.92
Sosyal Stratejiler	552	2.51	0.96

Tablo 2 incelendiğinde, meslek yüksekokulu öğrencilerin dil öğrenme stratejileri ölçeğinden aldıkları toplam puanların aritmetik ortalaması 2.50’dir. Ölçek alt boyutlarından alınan toplam puanların aritmetik ortalamaları ise, “doğrudan stratejiler” temel alt boyutu için 2.55, “dolaylı stratejiler” temel alt boyutu için 2.48, “doğrudan stratejiler” temel boyutunda yer alan “bellek stratejileri” alt boyutu için 2.70, “bilişsel stratejiler” için 2.35, “telafi stratejileri” alt boyutu için 2.62; “dolaylı stratejiler” temel boyutunda yer alan “üst biliş stratejileri” alt boyutu için 2.50, “duyuşsal stratejiler” için 2.41 ve “sosyal stratejiler” için 2.51 olarak hesaplanmıştır. Bu bulgulara göre, meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri alt boyutlarının tamamının ortalama değer aralığında olduğu ifade edilebilir.

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerinin cinsiyet değişkenine göre bağımsız gruplar t-testi sonuçları Tablo 3’de sunulmuştur.

Tablo 3

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Dil Öğrenme Stratejilerinin Cinsiyete Göre Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Ölçek	Cinsiyet	N	\bar{x}	ss	sd	t	p
DÖS	Erkek	310	2.46	0.82	550	-1.244	.21
	Kız	242	2.54	0.76			

Tablo 3’de görüldüğü üzere, meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerinin cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılık göstermediği belirlenmiştir, $t(550)=-1.244$, $p>.05$.

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerinin mezun olunan lise türüne göre ANOVA sonuçları Tablo 4’de sunulmuştur.

Tablo 4

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Dil Öğrenme Stratejilerinin Mezun Olunan Lise Türüne Göre ANOVA Sonuçları

Ölçek	Lise türü	N	\bar{x}	SS	VK	KO	sd	F	p
DÖS	Anadolu	122	2.51	0.81	GA	0.421	3	0.665	.57
	Genel	136	2.44	0.77	Gİ	0.634	548		
	Meslek	236	2.54	0.78					
	Diğer	58	2.42	0.86					
	Toplam	552	2.50	0.79					

Tablo 4 incelendiğinde, meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerinin mezun oldukları lise türüne göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaşmadığı belirlenmiştir, $F(3, 548)=0.665, p>.05$.

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerinin öğrenim görülen bölüme göre ANOVA Tablo 5’de sunulmuştur.

Tablo 5

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Dil Öğrenme Stratejilerinin Öğrenim Görülen Bölüme Göre ANOVA Sonuçları

Ölçek	Bölüm	N	\bar{x}	SS	VK	KO	sd	F	p	Fark	η^2
DÖS	1)Bilgisayar Pro.	94	2.67	.81	GA	8,039	5	14.224	.000*	1,2>4,5 6>3,4,5	.12
	2)Dış Ticaret	65	2.63	.77	Gİ	0.565	546				
	3)Finans-Bankacılık-Sigortacılık	86	2.44	.74							
	4)Tapu - Kadastro	102	2.16	.66							
	5)Harita - Kadastro	107	2.24	.78							
	6)İlk ve Acil yardım	98	2.92	.72							
	Toplam	552	2.50	.795							

* $p<.001$

Tablo 5 incelendiğinde, meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerinin öğrenim gördükleri bölüme göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaştığı belirlenmiştir, $F(5.546)=14.224, p<.05$. Farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Tukey testi sonuçları incelendiğinde, Bilgisayar Programcılığı ve Dış Ticaret bölümlerinde öğrenim görenler ile Tapu ve Kadastro ve Harita ve Kadastro bölümlerinde öğrenim görenler arasında Bilgisayar Programcılığı ve Dış Ticaret bölümü öğrencileri lehine istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur. Aynı şekilde, İlk ve Acil Yardım bölümündeki öğrenciler ile Finans-Bankacılık-Sigortacılık, Tapu ve Kadastro, Harita ve Kadastro bölümlerinde öğrenim gören öğrenciler arasında İlk ve Acil yardım bölümü öğrencileri lehine istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmiştir. Etki büyüklüğü dikkate alındığında, dil öğrenme stratejilerinin gözlenen varyansın %12 oranında öğrenim görülen bölüme bağlı olduğu düşünülebilir. Dolayısıyla, öğrenim görülen bölüm dil öğrenme stratejilerini orta düzeyde etkilemektedir.

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerinin İngilizce kursuna katılma durumuna göre bağımsız gruplar t-testi sonuçları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Dil Öğrenme Stratejilerinin İngilizce Kursuna Katılma Durumuna Göre Betimsel Değerleri ve Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Ölçek	Kursa katılma	N	\bar{x}	ss	sd	t	p	η^2
DÖS	Evet	115	2.80	.84	550	4.694	.000*	.04
	Hayır	437	2.42	.76				

*p<.001

Tablo 6’da görüldüğü üzere, öğrencilerin dil öğrenme stratejileri arasında İngilizce kursuna katılan öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir, $t(550)=-4.694$, $p<.001$. Etki büyüklüğü dikkate alındığında, dil öğrenme stratejilerinin gözlenen varyansın %4 oranında İngilizce kursuna katılma durumuna bağlı olduğu düşünülebilir. Dolayısıyla, İngilizce kursuna katılma durumunun dil öğrenme stratejilerini düşük düzeyde etkilediği belirtilebilir.

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerinin İngilizce ders başarısına göre bağımsız gruplar t-testi sonuçları Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Dil Öğrenme Stratejilerinin İngilizce Ders Başarısına Göre Betimsel Değerleri ve Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Ölçek	Ders başarısı	N	\bar{x}	ss	sd	t	p	η^2
DÖS	Başarılı	422	2.58	.78	550	4.518	.000*	.04
	Başarısız	130	2.23	.76				

*p<.001

Tablo 7’de görüldüğü üzere, meslek yüksekokulu öğrencilerinin İngilizce ders başarı ortalamaları açısından dil öğrenme stratejileri arasında İngilizce dersinde başarılı olan öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir, $t(550)=4.518$, $p<.001$. Etki büyüklüğü dikkate alındığında, dil öğrenme stratejilerinin gözlenen varyansın %4 oranında İngilizce başarısına bağlı olduğu düşünülebilir. Dolayısıyla, İngilizce başarısının dil öğrenme stratejilerini düşük düzeyde etkilediği belirtilebilir.

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yabancı Dile Yönelik Kalıplaşmış Düşüncelerinin Düzeyinin Belirlenmesine İlişkin Bulgular

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerini belirlemek amacıyla yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünce ölçeğini oluşturan “aşırı genelleme”, “değiştirme gayreti”, “keşkecilik”, “kutuplaştırma”, “toptancılık”, “mutlakacılık”, “kişiselleştirme”, “aşırı fedakârlık” alt boyutlarından ve ölçeğin toplamından alınan puanlara ilişkin betimsel istatistikler Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yabancı Dile Yönelik Kalıplaşmış Düşüncelerine İlişkin Betimsel İstatistikler

Ölçek/Alt Boyutlar	N	\bar{x}	ss
Yabancı Dile Yönelik Kalıplaşmış Düşünce	552	2.92	.66
Aşırı Genelleme	552	2.79	.94
Değiştirme Gayreti	552	2.57	.95
Keşkecilik	552	3.35	1.10
Kutuplaştırma	552	3.01	1.00
Toptancılık	552	2.96	1.02
Mutlakacılık	552	3.24	.94
Kişiselleştirme	552	2.79	.98
Aşırı Fedakârlık	552	2.61	1.02

Tablo 8 incelendiğinde, meslek yüksekokulu öğrencilerin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünce ölçeğinden aldıkları toplam puanların aritmetik ortalaması 2.92'dir. Ölçek alt boyutlarından alınan toplam puanların aritmetik ortalamaları ise sırasıyla, aşırı genelleme 2.79, değiştirme gayreti 2.57, keşkeçilik 3.35, kutuplaştırma 3.01, toptancılık 2.96, mutlakacılık 3.24, kişiselleştirme 2.79 ve aşırı fedakarlık 2.61 olarak belirlenmiştir. Buna göre, meslek yüksekokulu öğrencilerinin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünce alt boyutlarının tümünün ortalama değer aralığında olduğu ifade edilebilir.

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin cinsiyete göre bağımsız gruplar t-testi sonuçları Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yabancı Dile Yönelik Kalıplaşmış Düşüncelerinin Cinsiyete Göre Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Ölçek	Cinsiyet	N	\bar{x}	ss	sd	t	p
YDYKD	Erkek	310	2.86	0.68	550	-2.110	.035*
	Kız	242	2.98	0.63			

*p< .05

Tablo 9'da görüldüğü üzere, araştırmaya katılan meslek yüksekokulu öğrencilerinin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin kız öğrenciler lehine anlamlı bir biçimde farklılaştığı belirlenmiştir, t(550)=-2.110, p< .05.

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin mezun olunan lise türüne göre ANOVA sonuçları Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yabancı Dile Yönelik Kalıplaşmış Düşüncelerinin Mezun Olunan Lise Türüne Göre ANOVA Sonuçları

Ölçek	Lise türü	N	\bar{x}	SS	VK	KO	Sd	F	p
YDYKD	Anadolu	122	2.88	.52	GA	.366	3	.825	.48
	Genel	136	2.98	.68	Gİ	.444	548		
	Meslek	236	2.92	.70					
	Diğer	58	2.83	.71					
	Toplam	552	2.92	.66					

Tablo 10 incelendiğinde, meslek yüksekokulu öğrencilerinin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerine ilişkin toplam puanları arasında mezun oldukları lise türüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir, F(3.548)=.825, p> .05.

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin öğrenim görülen bölüme göre ANOVA sonuçları Tablo 11'de verilmiştir.

Tablo 11

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yabancı Dile Yönelik Kalıplaşmış Düşüncelerinin Öğrenim Görülen Bölüme Göre ANOVA Sonuçları

Ölçek	Bölüm	N	\bar{x}	SS	VK	KO	sd	F	p
YDYKD	1)Bilgisayar Prog.	94	2.91	.74	GA	.374	5	.841	.521
	2)Dış Ticaret	65	3.01	.65	Gİ	.444	546		
	3)Finans-Bankacılık-Sigortacılık	86	2.95	.74					

4)Tapu-Kadastro	102	2.94	.50
5)Harita-Kadastro	107	2.81	.65
6)İlk ve Acil yardım	98	2.92	.68
Toplam	552	2.92	.66

Tablo 11 incelendiğinde, meslek yüksekokulu öğrencilerinin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin toplam puanları arasında öğrenim gördükleri bölüme göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmemiştir, $F(5.546)=.841$, $p>.05$.

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin İngilizce kursuna katılma durumuna göre bağımsız gruplar t-testi sonuçları Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yabancı Dile Yönelik Kalıplaşmış Düşüncelerinin İngilizce Kursuna Katılma Durumuna Göre Bağımsız Gruplar t-testi Sonuçları

Ölçek	Kursa katılma	N	\bar{x}	ss	sd	t	p	η^2
YDYKD	Evet	115	3.05	.67	550	4.694	.017*	.04
	Hayır	437	2.88	.66				

* $p<.05$

Tablo 12’de görüldüğü üzere, meslek yüksekokulu öğrencilerinin İngilizce kursuna katılma durumları açısından yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünceleri arasında İngilizce kursuna katılan öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir, $t(550)=4.694$, $p<.05$. Etki büyüklüğü dikkate alındığında, yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncenin gözlenen varyansın %4 oranında İngilizce kursuna katılma durumuna bağlı olduğu düşünülebilir. Dolayısıyla, İngilizce kursuna katılma durumunun yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünceyi düşük düzeyde etkilediği belirtilebilir.

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin İngilizce ders başarısına göre bağımsız gruplar t-testi sonuçları Tablo 13’de verilmiştir.

Tablo 13

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yabancı Dile Yönelik Kalıplaşmış Düşüncelerinin İngilizce Ders Başarısına Göre Betimsel Değerleri ve Bağımsız Gruplar t-testi Sonuçları

Ölçek	Ders başarısı	N	\bar{x}	ss	sd	t	p
YDYKD	Başarılı	422	2.93	.64	550	.665	.513
	Başarısız	130	2.88	.72			

Tablo 13’de görüldüğü üzere, meslek yüksekokulu öğrencilerinin İngilizce ders başarıları açısından yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünceleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmemiştir, $t(550)=.665$, $p>.05$.

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Dil Öğrenme Stratejileri ile Yabancı Dile Yönelik Kalıplaşmış Düşünceleri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesine Yönelik Bulgular

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri ile yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünceleri arasındaki ilişki Pearson Korelasyon analizi kullanılarak incelenmiştir. Analiz sonuçları Tablo 14’de verilmiştir.

Tablo 14

Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

Değişkenler	N	r	p
Dil Öğrenme Stratejileri *Yabancı Dile Yönelik Kalıplaşmış Düşünce	552	-.46	.000*

*p< .001

Tablo 14 incelendiğinde, meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri ile yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünceleri arasında orta düzeyde, ters yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ($r=-.46$; $p<.001$). Buna göre; meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri artarken yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin azaldığı; dil öğrenme stratejileri azalırken yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin arttığı ifade edilebilir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu araştırmada, meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri çeşitli değişkenler bağlamında incelenmiştir. Ulusal ve uluslararası alanyazın incelendiğinde, dil öğrenme stratejileri üzerine yapılmış birçok çalışma yer almaktadır (Aydın, 2006; Açık, 2012; Açık, 2011; Bekleyen, 2005; Cesur, 2008; Ehrman ve Oxford, 1990; El-Dip, 2004; Ian ve Oxford, 2003; Lafford, 2004; Oxford, ve Ehrman, 1993; Oxford, 2003; Padem, 2012; Varışoğlu, 2017; Wherton, 2000; Yalçın, 2006). Çalışmada, meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerinin genelini 2.50 olduğu görülmektedir. Bu ortalama değer, Oxford'un (1990) belirttiği derecelendirme sistemine bağlı olarak öğrencilerin "orta düzeyde" strateji kullandıklarını göstermektedir. Bu sonuç, alanyazında yer alan birçok araştırmayı destekler niteliktedir (Barut, 2015; Bekleyen, 2006; Bölükbaş, 2013; Hiçyılmaz, 2006; Riazi, 2007; Wong, 2011; Yalçın, 2006).

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerinin cinsiyete göre değişmediği belirlenmiştir. Alanyazında bu bulgu ile benzerlik gösteren farklı çalışmalar yer almaktadır (Akar, 2013; Akdağ Çimen ve Aksakallı, 2017; Padem, 2012). Aynı şekilde, Poole (2005) tarafından dil öğrenme stratejilerinin cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Fakat Ada (2011), Aslan (2009), Bekleyen (2005), Cesur (2008), El-Dib (2004), Green ve Oxford (1995), Ho (2016), Khalil (2005) ve Oflaz (2008) çalışmalarında dil öğrenme stratejilerini kadınların erkeklere göre daha yüksek düzeyde kullandıkları sonucuna ulaşmışlardır. Alanyazın incelendiğinde, erkeklerin dil öğrenme stratejilerini kızlara göre daha fazla kullandığını tespit eden çalışmalara rastlanılmıştır (Boylu 2015; Lim, 2013; Liyanage ve Bartlett, 2011; Phakiti, 2003; Tercanlıoğlu, 2004; Wherton, 2000).

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri mezun oldukları liseye göre analiz edildiğinde, istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Eroğlu (2012) mesleki ve teknik eğitim fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin dil öğrenme stratejilerinin genelini ve alt boyutlarının mezun oldukları lise türüne göre değişmediğini ortaya koymuştur. Alanyazında bu bulgu ile örtüşmeyen farklı çalışmalara da rastlanmıştır (Akıllılar ve Uslu, 2011; Oflaz, 2008; Özmen ve Gülleroğlu, 2013; Yalçın, 2006; Yazıcı ve Dikilitaş, 2015).

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri öğrenim görülen bölüm değişkenine göre incelendiğinde, bilgisayar programcılığı ve dış ticaret bölümlerinde öğrenim görenlerin puanlarının tapu ve kadastro ve harita ve kadastro bölümlerinde öğrenim görenlere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu farklılığın sebebinin bilgisayar programcılığı ve dış ticaret bölümünde öğrenim gören öğrencilerin ileriki dönem iş hayatlarında yabancı dile daha fazla ihtiyaç duyabileceklerinden ve bilgisayar programlama dilinin İngilizce olmasından kaynaklanıyor olabilir. Bu çalışmanın sonuçları ile örtüşen benzer çalışmalar yer almaktadır (Bernardo ve Gonzales, 2009; Tsai ve Chang, 2009; Wei, 2007).

Araştırmaya katılan meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri İngilizce ders başarısına göre analiz edildiğinde, İngilizce dersinde başarılı olan öğrencilerin puanlarının başarısız olanlara oranla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Dil öğrenme stratejileri ile ilgili 1970'lerden bu yana yapılan çalışmalarda, öğrencilerin yüksek seviyede dil yeterliliğine ve başarısına sahip

olmalarının, bu öğrenme stratejilerini daha fazla kullanma noktasında başarılı olmasında önemli rol oynadığı belirtilmiştir (Hamamcı, 2012; Norton ve Toohey, 2001; Rubin, 1975; Wong-Fillmore, 1979). Altan (2003) çalışmasında, yabancı dil öğrenme stratejileri ile başarı puanları arasında pozitif yönde bir ilişki bulmuştur. Bu çalışmada, meslek yüksekokulu öğrencilerinin İngilizce ders başarısı değişkeninin dil öğrenme stratejileri bağlamında bir belirleyici niteliğinde olduğu belirtilebilir. Dolayısıyla, öğrencilerin başarı düzeyi arttıkça bu stratejilerin kullanım oranının da artması söz konusudur.

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin İngilizce kursuna katılma durumları açısından dil öğrenme stratejileri incelendiğinde, İngilizce kursuna katılan öğrencilerin dil öğrenme stratejilerini kursa katılmayan öğrencilere kıyasla daha fazla kullandıkları görülmüştür. Conteh-Morgan'a (2002) göre kurslara devam etme ve ders gelişimi sürecinde dil öğrenmeyi etkileyen öğrenme süreci, sosyal içerik, öğrenme etkileri ve öğrenme koşulları olmak üzere beş temel unsur yer almaktadır. Dolayısıyla, öğrencilerin üniversite eğitimi boyunca eğitim geçmişleri ve başarı düzeyleri oldukça büyük önem arz etmektedir. Buradan hareketle, önceden herhangi bir İngilizce kursuna katılmış olan öğrencilerin dil öğrenme stratejilerini daha fazla kullanmaları onların yabancı bir dille öncesinden etkileşim halinde olmalarından ve o dile karşı olan önyargılarını yıkmış olmalarından kaynaklanıyor olabilir.

Bu araştırmada, meslek yüksekokulu öğrencilerinin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünceleri çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir. Ulusal ve uluslararası alanyazın analiz edildiğinde, yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünce ile ilgili birtakım çalışmalara rastlanılmıştır (Brooks-Lewis, 2012; Ekşi, 2009; Heinzmann, 2009; Popovic, 2004; Ünal, 2015). Çalışma kapsamında, öğrencilerin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmadan farklı olarak, Dağıstan (2017) tarafından yapılan çalışmada ortaokul öğrencilerinin matematik dersine yönelik kalıplaşmış düşüncelere ait görüşlerinin nitel olarak değer aralığı analiz edilmiş ve ölçeğin genelinde öğrencilerin "katılmıyorum" aralığında görüş belirttikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum, ortaokul öğrencilerinin kalıplaşmış düşüncelerinin olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Araştırmaya katılan meslek yüksekokulu öğrencilerinin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünceleri cinsiyet değişkenine göre incelenmiş ve gruplar arasında kız öğrencilerin kalıplaşmış düşüncelerinin erkeklere kıyasla daha fazla olduğu belirlenmiştir. Bu durumun, kız öğrencilerin daha bütünsel ve daha etiketçi düşünceye sahip olmalarından kaynaklandığı varsayılabilir. Spencer, Steele ve Cluim (1998) da yaptıkları deneysel çalışmalarında kadınların kalıplaşmış düşüncelerinin daha fazla olduğunu ve matematik performanslarını etkilediğini ortaya koymuşlardır. Tezcan (1974) tarafından yürütülen çalışmadan elde edilen sonuçlar bu durumu destekler niteliktedir. Ayrıca, alanyazın incelendiğinde, yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerin cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığını gösteren bir çalışmaya rastlanılmıştır. Dağıstan (2017) ortaokul öğrencilerinin matematik dersine yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğini incelemiş ve istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığını tespit etmiştir.

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünceleri mezun olunan lise türü değişkenine göre incelendiğinde, istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı belirlenmiştir. Öner ve Gedikoğlu (2007) tarafından yürütülen çalışmada da, öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre yabancı dil kaygılarının anlamlı olarak değişmediği belirlenmiştir. Bu açıdan, tüm lise türlerinde verilen İngilizce eğitiminin son yıllarda belirli bir program çerçevesinde aynılaştırılmış olması öğrencilerin kaygı düzeylerinin ve kalıplaşmış düşüncelerinin aynı oranda olabileceğinin bir göstergesi olabilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünceleri öğrenim görülen bölüme göre analiz edilmiş ve istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmemiştir. Bu durum, meslek yüksekokulu öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümün yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünceleri bağlamında belirleyici bir etkisi olmadığını göstermektedir. Bakan ve Canöz (2017) tarafından yürütülen çalışmada, Türk üniversite öğrencilerinin Japonlara yönelik kalıp yargılarını incelenmiş ve bölümlere göre kalıp yargıları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmemiştir. Bu sonuç,

araştırmanın bulguları ile paralellik göstermektedir. Fakat Karabayev ve Tutkun (2001) öğrenim görülen bölüme göre öğrencilerin kalıp yargılarının farklılaştığını ve bu farklılaşmanın öğretmenlik eğitimi veren bölümlerde öğrenim gören öğrenciler arasında olduğunu göstermektedir. Bu bulgu, araştırmadan elde edilen sonuç ile örtüşmemektedir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, meslek yüksekokulu öğrencilerinin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin İngilizce ders başarısına göre değişmediği belirlenmiştir. Kalıplaşmış düşünceler ve kaygı arasında dikkat çekici bir benzerlik söz konusudur. Morgan ve King'e (1975) göre aşırı düzeyde kaygı öğrenmeyi olumsuz etkilerken, çok düşük seviyede kaygı da öğrenmeyi güçleştirmektedir. Bu bağlamda, meslek yüksekokulu öğrencilerinin kalıplaşmış düşünceleri ile İngilizcede başarılı ya da başarısız olarak değerlendirilmeleri arasında herhangi bir farklılığın olmaması, onların muhtemelen eşit düzeyde yüksek ya da düşük kaygı seviyesine sahip olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin İngilizce kursuna katılma durumuna göre değişip değişmediği incelendiğinde, İngilizce kursuna katılan öğrencilerin kalıplaşmış düşüncelerinin kursa katılmayanlara kıyasla daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla, İngilizce kursuna katılma durumunun öğrencilerin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin farklılaşmasında önem arz ettiği belirtilebilir. Kağıtçıbaşı (1985) kalıplaşmış düşüncelerin bir bakıma belirli gruplar hakkında bilinenlerin bir özeti olduğunu vurgulamakta ve bireyin bir grup veya millet hakkında bilgisi ne kadar az ise başkalarının o grup veya millet hakkındaki fikirlerini kolaylıkla kabul ettiğini ve bir iki özellikten ibaret bir tiplemeye ya da kalıplaştırmaya yönelebileceğini belirtmektedir.

Araştırma sonuçları, meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri ile yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünceleri arasında orta düzeyde ve ters yönde anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir. Buna göre; meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerini kullanımları arttıkça yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin azaldığı, dil öğrenme stratejileri kullanımları azaldıkça yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin arttığı saptanmıştır. Araştırma sonuçlarına dayalı olarak aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

- Bu araştırmada, meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerinin orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yabancı dil öğretmenlerinin derslerde DÖS'ü öğretmeleri ve çeşitli uygulamalarla öğrencilerin DÖS hakkındaki farkındalıklarını arttırmaları ve böylece onların DÖS kullanma sıklığı da arttırmaları faydalı olabilir.

- Bu araştırma sadece meslek yüksekokulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri ve yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünceleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır. Benzer çalışma ile ilköğretim kademesinden başlayarak farklı örneklem gruplarının DÖS ve yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünceleri arasındaki ilişki incelenebilir.

- Bu araştırmada, meslek yüksekokulu öğrencilerinin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünceleri ile dil öğrenme stratejileri bazı değişkenlere göre incelenmiştir. Benzer araştırmalar diğer alan dersleri kapsamında, öğrencilerin o derse ilişkin kalıplaşmış düşünceleri ve öğrenme stratejileri incelenebilir.

- Bu araştırma ile meslek yüksekokulu öğrencilerinin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin ortalama değer aralığında olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin çeşitli teknikler ve modeller kullanılarak azaltılması ya da giderilmesi mümkündür. Johnston vd. (1994) bu modellerin “defter tutma modeli, değişme modeli ve alt kategori oluşturma modeli” olduğunu ifade etmektedir. Dolayısıyla, yabancı dil öğretmenleri, öğrencilerin yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşüncelerini azaltmak ya da gidermek için, bu modelleri temel alarak çeşitli etkinlikler hazırlayabilir ve ön-test son-test grupları oluşturarak deneysel çalışmalar gerçekleştirebilirler.

Açıklama: Bu çalışma, Seda Baysal'ın Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamladığı yüksek lisans tezinden üretilmiş olup, sözlü bildiri olarak 2. Uluslararası Multidisipliner Çalışmaları Kongresi'nde (4-5 Mayıs 2018, Adana) sunulmuştur.

Kaynaklar

- Açık, Y. (2012). *Farklı liselerde öğrenim gören öğrencilerin dil öğrenme stratejileri ile yabancı dil kaygıları arasındaki ilişki (İstanbul ili Tuzla ilçesi örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Açıkkel, M. (2011). *Language learning strategies and self-efficacy beliefs as predictors of English proficiency in a language preparatory school*. Yüksek Lisans Tezi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Ada, S. (2011). *Özel ilköğretim okulu öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri üzerine bir çalışma*. Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Akar, T. (2013). *Denetim odakları farklı lise öğrencilerinin dil öğrenme strateji tercihleri*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Akdağ Çimen, B. ve Aksakallı, C. (2017). The influence of Turkish EFL students' perceived proficiency level and gender on the use of language learning strategies. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(50), 252-264.
- Akıllılar, T. ve Uslu, Z. (2011). Almanca bölümü öğrencilerinin uyguladıkları dil öğrenme stratejileri. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(40), 24-37.
- Altan, M. Z. (2003). Language learning strategies and foreign language achievement. *Education and Science*, 28(129), 25-31.
- Aslan, O. (2009). *The role of gender and language learning strategies in learning*. Yüksek Lisans Tezi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Aydın, S. (2006). İkinci dil olarak İngilizce öğrenimindeki başarı düzeyinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Journal of Graduate School of Social Sciences*, 8(2), 273-285.
- Bakan, Ö. ve Canöz, K. (2017). Kültürlerarası iletişim bağlamında Türk üniversite öğrencilerinin Japonlara yönelik kalıp yargıları. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 37, 91-107.
- Barut, A. (2015). *Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen üniversite öğrencilerinin kullandıkları dil öğrenme stratejileri üzerine bir değerlendirme*. Yüksek Lisans Tezi, İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bekleyen, N. (2005). Öğretmen adayları tarafından kullanılan dil öğrenme stratejileri. *Ç.Ü. Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(2), 113-122.
- Bekleyen, N. (2006). İngilizce öğretmen adaylarının dil öğrenme stratejileri kullanımı. *A.Ü. TÖMER Dil Dergisi*, 132, 28-37.
- Bernardo, A. S. and Gonzales, T. H. (2009). Vocabulary learning strategies of Filipino college students across five disciplines. *TESOL Journal*, 1, 17-27.
- Boylu, E. (2015). *Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin dil öğrenme stratejilerini kullanma düzeyleri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bölükbaş, F. (2013). The effect of language learning strategies on learning vocabulary in teaching Turkish as a foreign language. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(3), 55-68.

- Brooks-Lewis, K. A. (2012). Stereotyping in foreign language education. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 51, 523-526.
- Büyüköztürk, Ş. (2010). *Veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cesur, M. O. (2008). *Üniversite hazırlık öğrencilerinin yabancı dil öğrenme stratejileri, öğrenme stili tercihleri ve yabancı dil akademik başarısı arasındaki açıklayıcı ve yordayıcı ilişkiler örüntüsü*. Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Cesur, M. O. ve Fer, S. (2007). Dil öğrenme stratejileri envanterinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması nedir? *Yüzyüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 49-74.
- Cohen, A. (1998). *Strategies in learning and using a second language*. New York: Longman. <https://books.google.com.tr/books> adresinden 22.10.2017 tarihinde erişilmiştir.
- Conteh-Morgan, (2002). Connecting the dots: limited english proficiency, second language learning theories, and information literacy instruction. *The Journal of Academic Librarianship*.
- Çelebi, M. D. (2006). Türkiye’de anadili eğitimi ve yabancı dil öğretimi. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2), 285-307.
- Dağıstan, A. (2017). *Ortaokul öğrencilerinin matematik dersine yönelik kalıplaşmış düşüncelerinin akademik başarıları ile ilişkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırşehir.
- Dökmen, Ü. (2013). *İletişim çatışmaları ve empati* (50. Baskı). İstanbul: Remzi.
- Ehrman, M. E. and Oxford, R. L. (1990). Adult language learning styles and strategies in an intensive training setting. *Modern Language Journal*, 54(3), 311-327.
- Ekici, S. ve Yılmaz, B. (2013). FATİH projesi üzerine bir değerlendirme. *Türk Kütüphaneciliği*, 27(2), 317-339.
- Ekşi, G. (2009). Foreign language learning, prejudice and stereotyping. *EKEV Akademi Dergisi*, 13(38), 317-329.
- El-Dip, M. B. (2004). Language learning strategies in Kuwait: Links to gender, language level, and culture in a hybrid context. *Foreign Language Annals*, 7(1), 85-95.
- Ho, A. P. and Ng, L. L. (2016). Gender-based differences in language learning strategies among undergraduates in a Malaysian public university. *Issues in Language Studies*, 5(2), 1-12.
- Gilbert D. T. and Hixon J. G. (1991). The trouble of thinking activation and application of stereotypic beliefs. *Journal of Personality and Social Psychology*, 60(4), 509-517.
- Green, J. M. and Oxford, R. (1995). A closer look at learning strategies, L2 proficiency, and gender. *TESOL Quarterly*, 29(2), 261-297.
- Hamamcı, Z. (2012). Üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin dil öğrenme strateji tercihleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 1(3), 314-323.
- Heinzmann, S. (2009). Girls are better at language learning than boys: Do stereotypic beliefs about language learning contribute to girls' higher motivation to learn English in primary school? *Swiss association of applied linguistics*, 89, 19-36.

- Hiçyılmaz, A. (2006). *Yabancı dil olarak İngilizceyi öğrenen orta öğretim 9. sınıf öğrencileriyle, üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin kullandıkları dil öğrenme stratejilerinin karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Eroğlu, G. (2012). Mesleki ve teknik eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin öğrenme stratejilerinin incelenmesi. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 11(21), 25-45.
- Ian, R. and Oxford, R. (2003). Language learning strategy profiles of elementary school students in Taiwan. *IRAL, International Review of Applied Linguistics in Language Teaching*, 41(4), 331-372.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1985). *İnsan ve insanlar*. İstanbul: Evrim Yayınları.
- Karabayev, B. ve Tutkun, Ö. F. (2001). Türk cumhuriyetlerinden gelen öğrencilerin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına karşı taşıdıkları kalıp yargılar. *Bilig*, 18, 1-133.
- Karakaya, İ. (2012). Bilimsel araştırma yöntemleri. A. Tanrıöğen (Edt.) *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Anı.
- Khalil, A. (2005). Assessment of language learning strategies used by Palestinian EFL learners. *Foreign Language Annals*, 38(1), 108-117.
- Lafford, B. (2004). The effect of the context of learning on the use of communication strategies by learners of Spanish as a second language learners. *Studies In Second Language*, 26(1), 201-225.
- Lim, Y. T. M. (2013). *Language learning strategies by learners of Chinese as a Foreign Language (CFL): the effect of proficiency and gender*. Yüksek Lisans Tezi, School of Languages and Comp Cultural Studies, Australia.
- Liyanage, I. ve Bartlett, B. J. (2012). Gender and language learning strategies: Looking beyond the categories. *The Language Learning Journal*, 40(2), 237-253.
- Morgan, C. T. ve King, R. A. (1975). *Study guide for Morgan and King Introduction to psychology: Fifth edition*. New York: McGraw-Hill.
- Norton, B. and Toohey, K. (2001). Changing perspectives in on good language learners. *TESOL Quarterly*, 35(2), 307-322.
- Oflaz, A. (2008). Almanca öğretmen adaylarının dil öğrenmede kullandıkları öğrenme stratejileri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1(3), 278-300.
- Oxford, R. L. (1989a). Use of language learning strategies: A synthesis of studies with implications for strategy training. *System*, 17, 235-247.
- Oxford, R. L. (1989b). *Language learning strategies*. Boston: Heinle & Heinle Publishers.
- Oxford, R.L. (1990). *Language learning strategies: What every teacher should know*. Boston: Heinle & Heinle.
- Oxford, R. L. ve Ehrman, M. E. (1993). Second language research on individual differences. *Annual Review of Applied Linguistics*, 13, 188-205.

- Oxford, R. (2003). Language learning styles and strategies: concepts and relationships. *IRAL, International Review of Applied Linguistics in Language Teaching*, 41(4), 271-279.
- Öner, G. ve Gedikoğlu, T. (2007). Ortaöğretim öğrencilerinin İngilizce öğrenimlerini etkileyen yabancı dil kaygısı. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(2), 67-78.
- Özmen, D. T. ve Gülleroğlu, H. D. (2013). Determining language learning strategies used by the students at faculty of educational sciences based on some variables. *Eğitim ve Bilim*, 38(169), 30-40.
- Padem, S. (2012). *Üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri kullanımlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Düzce.
- Phakiti, A. (2003). A closer look at gender and strategy use in L2 reading. *Language Learning*, 53(4), 649-702.
- Poole, A. (2005). Gender differences in reading strategy use among ESL college students. *Journal of college Reading and Learning*, 36(1), 7-20.
- Popovic, R. (2004). *National stereotypes in teaching English as a foreign language*. Yüksek Lisans Tezi, Uluslararası Eğitim Okulu, Vermont.
- Riazi, A. (2007). Language learning strategy use: perceptions of female Arab English majors. *Foreign Language Annals*, 40(3), 433-440.
- Rubin, J. (1975). What the 'good language learner' can teach us. *TESOL Quarterly*, 9, 41-51.
- Saban, A. İ., & Tümkaya, S. (2008). Öğretmen adaylarının öğrenme stratejileri ile sosyo demografik özellikler ve akademik başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Ege Eğitim Dergisi*, 9(1), 1-22.
- Spencer, S. J., Steele, C.M. ve Quinn, D. M. (1998). Stereotype threat and women's math performance. *Journal of Experimental Social Psychology*, 35, 4-28.
- Süt, F. Z. (2013). *Orta öğretim öğrencilerinin dil öğrenme stratejileri ile öğrenme stilleri arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Tekbıyık, A. (2014). İlişkisel araştırma yöntemi. M. Metin (Edt.) *Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem.
- Tercanlıoğlu, L. (2004). Exploring gender effect on adult foreign language learning strategies. *Issues in Educational Research*, 14, 52-65.
- Tezcan, M. (1974). *Türklerle ilgili stereotipler kalıpyargılar ve Türk değerleri üzerine bir inceleme*. Ankara: A.Ü Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Tsai, C. and Chang, I. (2009). An examination of EFL vocabulary learning strategies of students at the University of Technology of Taiwan. *International Forum of Teaching and Studies*, 5(2), 32-38.
- Ünal, M. (2015). Yabancı dile yönelik kalıplaşmış düşünceler ölçeği. *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 6, 6-19.

- Varişoğlu, M. C. (2017). Türkçe öğrenen Litvanyalı öğrencilerin kullandıkları dil öğrenme stratejileri. *Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 59, 533-546.
- Wei, M. (2007). An examination of vocabulary learning of college-level learners of English in China. *The Asian EFL Journal*, 9(2), 93-114.
- Wherton, G. (2000). Language learning strategy use of bilingual foreign language learners in Singapore. *Language Learning*, 50(2), 203-243.
- Wong, S-L. M. (2011). Language learning strategy use: A study of pre-service teachers in Malaysia, 1-21. <http://eric.ed.gov/PDFS/ED521415.pdf> adresinden 23.10.2017 tarihinde erişilmiştir.
- Wong-Fillmore, L. (1979). Individual differences in second language acquisition. In C. J. Fillmore, W. S. Y. Wang & D. Kempler (Eds.), *Individual differences in language ability and language behaviour*.
- Yalçın, M. (2006). *Differences in the perceptions on language learning strategies of English preparatory class students studying at Gazi University*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yazıcı, T. ve Dikilitaş, K. (2015). Müzik eğitimi anabilim dalı son sınıf öğrencilerinin yabancı dil öğrenme stratejileri. *EKEV Akademi Dergisi*, 19(64), 277-294.

Extended Abstract Introduction

Nowadays, individuals are trying to learn and keep up with the latest technological, scientific, economic and social developments. There are certain qualities that people must possess to achieve this. They do not need to have very high level qualifications in order to be aware of the events happening in the country they live in. If they want to be informed about what is going on in the world and aim to become a “world citizen” which is one of the requirements of the era, they are required to learn a foreign language. With the popularity of the learner-centered approaches, student-centered design and approaches have started to be used in foreign language learning and teaching. In this regard, various strategies can be used and effective learning can be realized (Cohen, 1998; El-Dip, 2004; Oxford, 1990; Milk, 2013). One of the indispensable concepts of learning about how to perform learning is “learning strategies”. Learning strategies are the objectives that individuals develop in the learning process (Saban & Tümkaya, 2008). Therefore, they aim to provide awareness by facilitating individuals to learn another language in their future lives. Besides, it is possible for individuals to have stereotypes thoughts about a foreign language they have learned. Because, the individual interacts not only with his/her family, teacher and friends but also with everything that exists around him/her during the language learning process. Unrealistic thoughts that may prevent interaction and communication may arise during this process. This situation directly affects the learners' attitudes and behaviors, learning styles and strategies as well as their interest in the course during the foreign language learning process (Ünal, 2015). The stereotyped thoughts that affect the effective communication, which is one of the requirements of foreign language education, may cause a decrease in the interest towards language and the cultural characteristics of the society. In this respect, it will be an inevitable fact that the learning strategies that the student will need during the foreign language learning process will be neutralized and some problems will occur. Thus, it is of great importance to explain stereotyped thoughts about foreign language teaching and language learning strategies together.

Method

This research utilized relational survey model, one of the descriptive survey models. Relational survey models are the models which conducted to describe the relationships between two or more variables and in-depth analysis of relationships (Karakaya, 2012: 68). The population of the research consisted of 1759 students learning at a state university during the fall semester of 2016-2017 academic year. The research sample was composed of 552 students who were selected by simple random sampling method. The research deployed “Personal Information Form” developed by the researcher, “Language Learning Strategies Scale (LLSS)” developed by Oxford (1990) and the Turkish adaptation of which was created by Cesur and Fer (2007), “Stereotyped Thoughts about Foreign Language Scale (STAFLS)” developed by Ünal (2015). Descriptive statistics, independent samples t-test, one-way variance of analysis (ANOVA), Tukey significance analysis, Pearson Correlation analysis and eta-square (η^2) statistics were used during data analysis.

Result, Discussion and Conclusion

Research results revealed no significant difference across the average scores of the language learning strategies of vocational college students in terms of gender and high school type. In addition, a statistically significant difference was identified across the language learning strategies depending on department in favor of the students studying in computer programming and foreign trade departments. The research results also suggested that vocational college students' language learning strategies significantly differed across their attending an English course in advance. The difference was found to be in favor of those who received an English course in advance. Besides, vocational college students' language learning strategies was identified to significantly vary across their English course achievement in favor of the students who were successful in English. When the mean scores of the vocational college students' stereotyped thoughts about foreign language were examined, a statistically significant difference was found in favor of female students. However, the participants' stereotyped thought about foreign language were determined to be free from any significant difference

in terms of high school type, department and English course achievement. The research results also suggested a significant difference across the average scores of the stereotyped thoughts about foreign language in terms of receiving a language course. The difference was found to be in favor of those attending the course in advance. In parallel with the results of the research; there was found a moderate, linear and opposite relationship between vocational college students' language learning strategies and their stereotyped thoughts about foreign language.

Research results clarified that vocational college students' language learning strategies did not vary across their gender. A similar result emerged in the study conducted by Poole (2005). However, Ada (2011), Aslan (2009), El-Dib (2004), Green and Oxford (1995), Ho (2016) and Khalil (2005) concluded that women use language learning strategies at a higher level compared to men. Another result of the research suggested that students' high school type did not have a decisive effect on their language learning strategies. Similarly, in the study conducted by Bekleyen (2005), prospective teachers' language learning strategies were examined and no significant difference was determined across the type of high school. The participants' department, participating in an English course, English course achievement were determined to be significant indicators in terms of their language learning strategies. A significant difference was found among students' stereotyped thoughts depending on gender and participating in an English course, while no significant difference existed in terms of high school type, department, and English course achievement. Based upon the research findings, various recommendations were provided:

- This research was conducted only to determine the relationship between vocational college students' language learning strategies and their stereotyped thoughts about foreign language. Similarly, different samples' stereotyped thoughts about foreign language and their language learning strategies can be examined.
- This research explored vocational college students' language learning strategies and their stereotyped thoughts about foreign language in terms of several variables. Similar research can be conducted within the scope of other field courses.